

महाराष्ट्र प्रदूषण
नियंत्रण मंडळ

माझी वसुंधरा...
पर्यावरण
संवर्धनाचे
नवे पर्व...!

पर्यावरण व
वातावरणीय बदल विभाग

श्री. एकनाथ शिंदे
मा. मुख्यमंत्री

२ डिसेंबर २०२२

राष्ट्रीय प्रदूषण नियंत्रण दिवस

श्री. देवेंद्र फडणवीस
मा. उपमुख्यमंत्री

एकाच ध्यास ठेवूया, सिंगल युज प्लास्टिक हटवूया, समृद्ध पर्यावरणाचे रक्षण करूया!

कोणतेही सिंगल युज प्लास्टिकचे उत्पादन, वापर व वितरणावर कायद्यान्वये बंदी आहे. बंदी असलेल्या या वस्तूंचा वापर करू नये.

महाराष्ट्र प्लास्टिक व थर्माकोल अधिसूचना २०१८ तसेच केंद्र सरकारच्या पर्यावरण, वने व हवामान बदल मंत्रालयाने दि. १२ ऑगस्ट २०२१ रोजी जारी केलेल्या अधिसूचनेनुसार एकल वापर प्लास्टिकचे उत्पादन, आयात, साठवण, वितरण विक्री आणि वापरावर बंदी आहे.

सिंगल युज प्लास्टिकचे उत्पादन,
वापर व वितरण करताना आढळल्यास
पहिल्या गुन्ह्यासाठी ५ हजार
दुसऱ्या गुन्ह्यासाठी १० हजार
तिसऱ्या गुन्ह्यासाठी २५ हजार
व तीन महिने कैद होऊ शकते

बंदी असलेले घटक

सजावटीसाठी
प्लास्टिक व
पॉलिस्टीरिन
(थर्माकोल)

सर्व प्रकारच्या
प्लास्टिकच्या पिशव्या
(कॅरी बॅग्स, नॉन वोवन बॅग्स सह)
हॅण्डल असलेल्या व नसलेल्या

मिठाईचे बॉक्स,
आमंत्रण कार्ड व
सिगारेटची पाकिटे
यांची प्लास्टिक आवरणे

१०० मायक्रॉनपेक्षा
कमी जाडीचे
पीव्हीसी बॅग्स

प्लास्टिकच्या काड्यांसह
कानकोरणी, फुग्यांसाठी
प्लास्टिकच्या काड्या,
प्लास्टिकचे झेडे, कॅडी काड्या

आईस्क्रीम
काड्या

प्लेट्स, कप, ग्लासेस,
कटलरी जसे काटे,
चमचे, चाकू,
पिण्यासाठीचे स्ट्रॉ, ट्रे,
ढवळण्या (स्टिरर्स)

कंपोस्टेबल प्लास्टिक
(कचरा व नर्सरीसाठीच्या
पिशव्या सोडून)

डिश,
बाउल,
कॅन्टेनर
(डबे)

प्लास्टिक लेपित (Coating) तसेच प्लास्टिक थर (Laminated) असणाऱ्या पेपर/अॅल्युमिनियम इत्यादीपासून बनविलेल्या डिस्पोजेबल डिश, कप, प्लेट्स, ग्लासेस, काटे, वाडगा, कॅन्टेनर, इत्यादी एकल वापर उत्पादनावर बंदी घालण्यात आली आहे.